

KOMORNÁ GALÉRIA FOTOGRAFIE PRI MESTSKOM DOME KULTÚRY A OSVĚTY V BRATISLAVE

Tibor Lohay

Z tvorby Tibora Lohaya

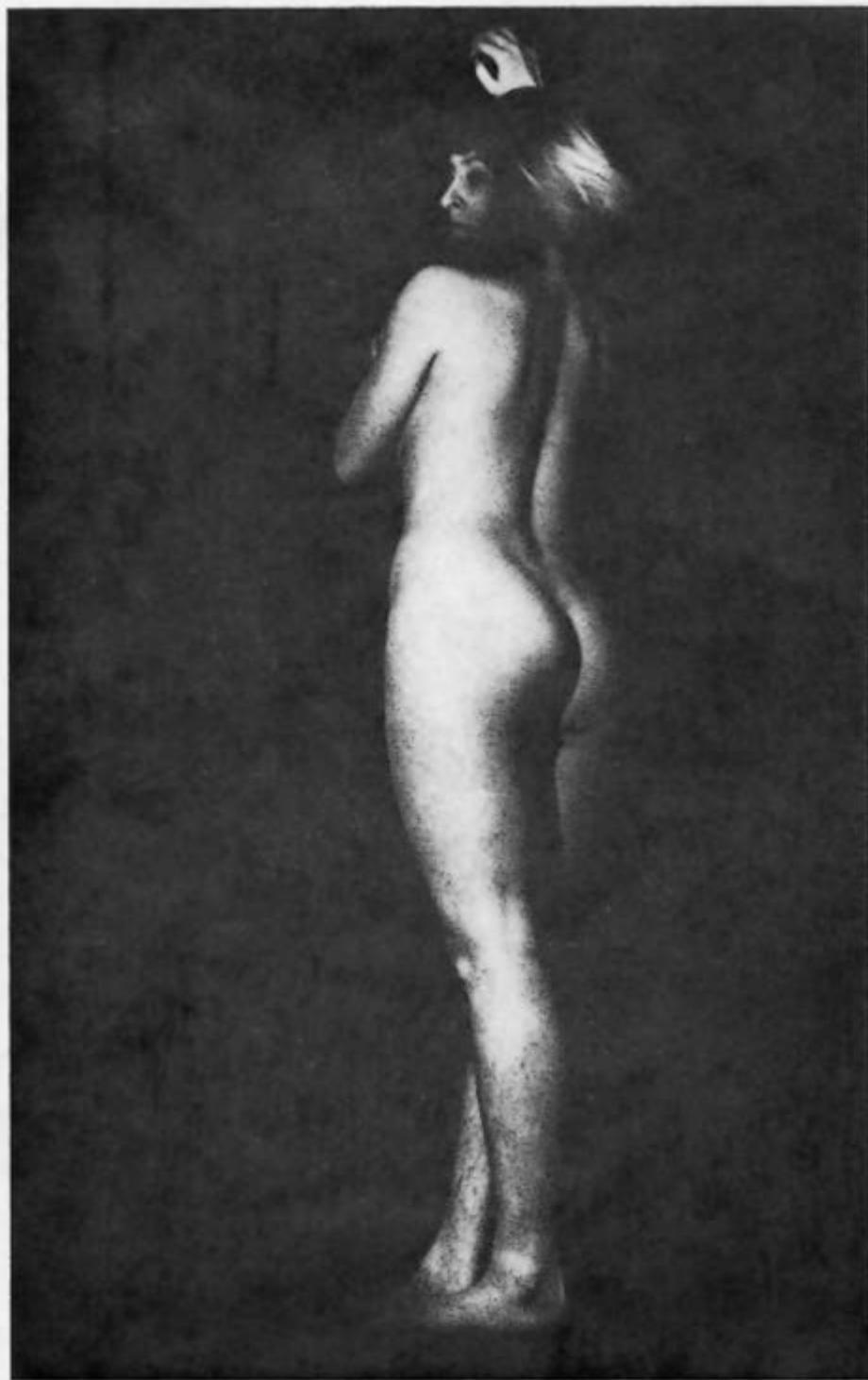
Zásluhou veľkého počtu súťažných výstav vstupuje dnes do fotografie veľa ambicioznych autorov, ale toto pozitívum má aj svoje negatívne stránky. Sú nimi časté módne vplyvy a sklizanie do salónových manier, keď autori chápú súťaže ako preteky o ceny za každú cenu. Za týchto okolnosti sa viaža ako pozoruhodný každý vstup „normálneho“ autora, ktorý spláca minimálnu daň zaužívaným konvenčiam a zachováva si vlastný prístup.

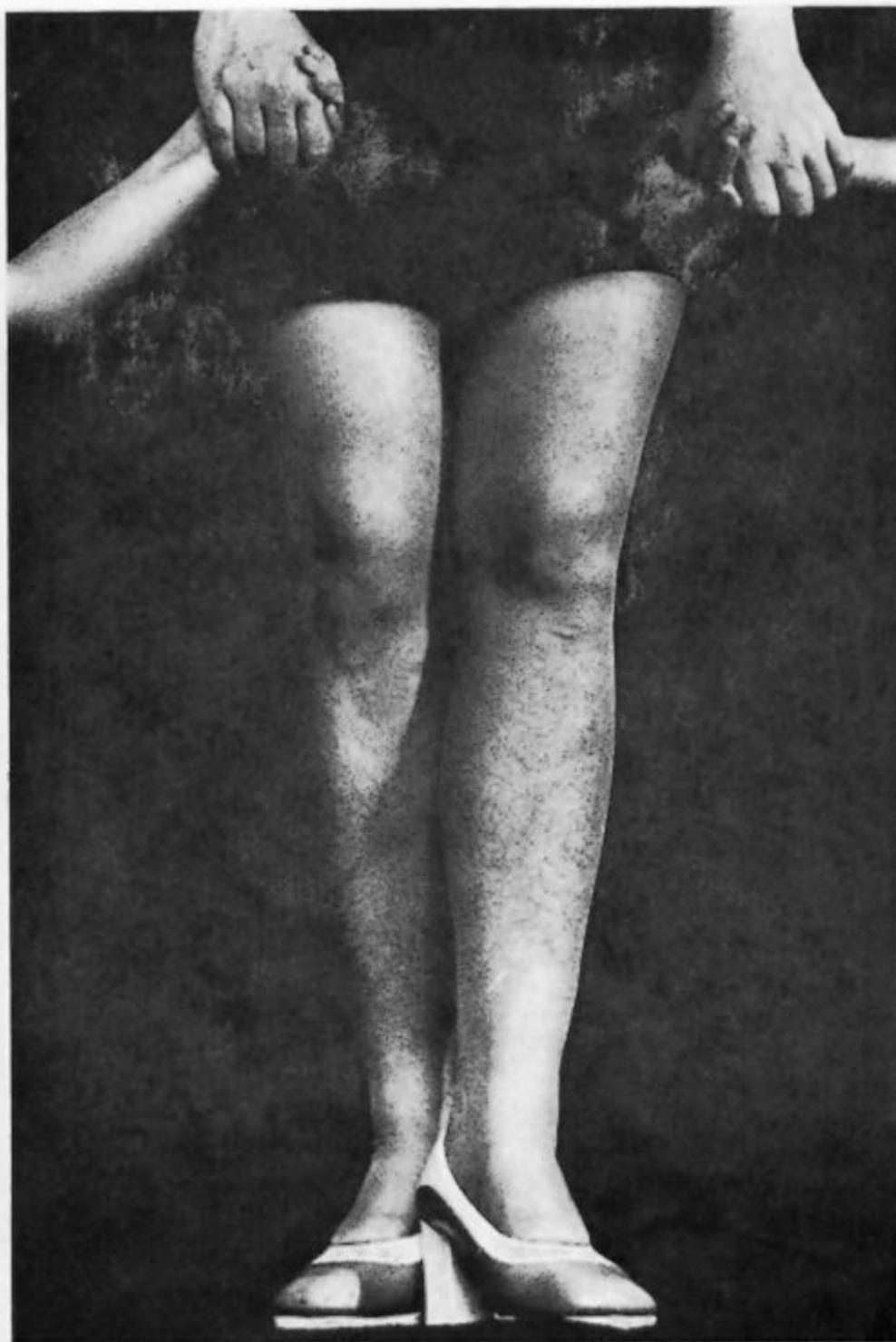
K takým patrí košický fotoamatér Tibor LOHAY, lebo mu je fotografovanie od začiatku viac než prostredkom na momentálne vyniknutie. Je mu formou zaujímania stanoviska k obklopujúcemu svetu. Svedčí o tom už okruh ním spracovaných témy, ktoré predstavujú výlučne to, čo sa autora bezprostredne dotýka a tvorí os života najbližšie prostredie, pracovisko, rodina, blízki ľudia. Takmer úplne vynecháva zvyčajný, začiatočnícky stupeň preskúšavanie rozličných prístupov opakovanych po iných, vynecháva aj etapu záznamov upravovaných do výstavných formátov. Od začiatku stvára bežné témy nie bežným spôsobom, lebo sa neuspokojuje prvotními vonkajšími vzhľadmi a významami. Nestačí mu výzor, ide mu o vzťah. Preto zbaňuje skutočnosť vo svojich obrazoch vedľajších podrobností, zobrazuje ju v tmavých tóninách, čo súčasne dramatizuje výraz a podčiarkuje vážnosť autorovho prístupu. Práve neobyčajná vážnosť je najzreteľnejším jednotiacim prvkom Lohayovej tvorby. Autor ju zvýrazňuje zameriavaním sa na drsnú, nahú skutočnosť, videnu zväčša v koruplentných, robustných tvaroch, resp. vo výjavoch s hlbšími významami. Prácu vidí ako úsilie konané s námahou, ale aj so zaújatím, súkromný život chápe ako sériu hľadania základných životných istôt. Lohay

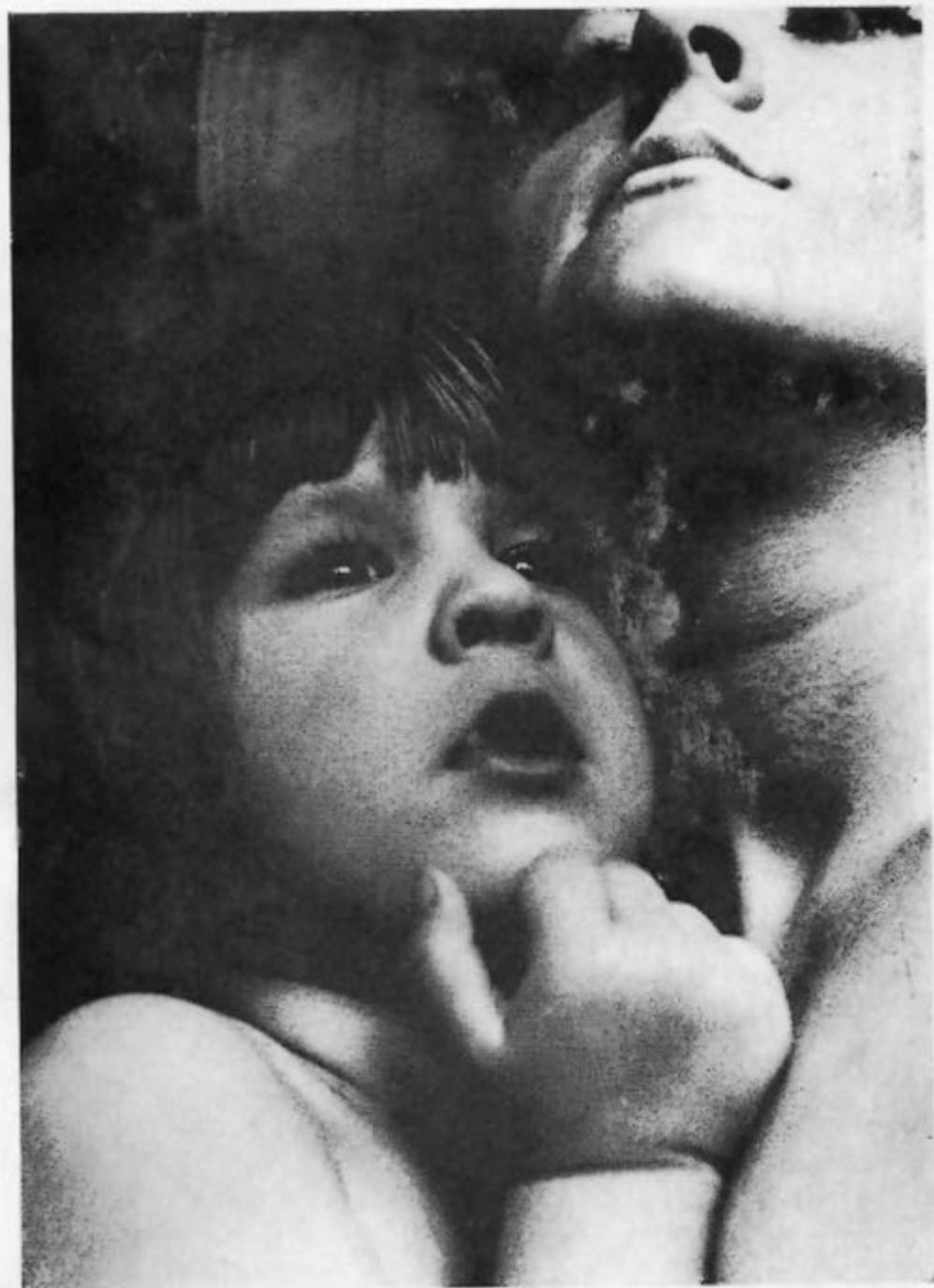
ich nachádza predovšetkým v rodine, ku ktorej smerujú vzťahy muža a ženy, vzťahy, ktorých naplnením je domov. Stredom je žena, žena životná družka, žena matka, žena tvorca života. V Lohayových fotografiach ide vždy o život, preto niektoré odvážne pohľady a riešenia nemajú užiho nevhodné významy vstupovania do intimity. Preto nahota v jeho aktoch sa vymyká z obvyklých manier tejto fotografickej disciplíny. Nahota mu totiž nie je cieľom, ale prostredkom. A to prostredkom na vyjadrenie životných vzťahov bez prudérie, ale aj bez lascívnosti. Vzťahov, ktorých naplnením a zmyslom sú deti. Preto aj deti sú na Lohayových fotografiach vždy, väčne vystupujúc v úlohe viacvýznamového symbolu.

Iste možno interpretovať Lohayovu tvorbu aj inakšie. Nie je totiž priamočiara a jednoduchá, neprepisuje skutočnosť, ale ju konštruuje. Rozhodujúce je, že ide nielen o autorsky originálnu konštrukciu, ale o vyjadrenie životnej filozofie s pozitívnym posolstvom pre druhých. Lebo ide o filozofiu hľadania hodnotného života v oblastiach našou spoločnosťou najvyššie uznávaných v práci a rodine. Ze je prednesená neobvykle, niekedy dráždivo, inokedy spôsobom, ktorý kladie otázky, to je iba jej plus, lebo nútí diváka zaujímať stanoviská pri hľadaní odpovedí na problém existencie. A to nie je málo od autora, ktorý vstúpil do fotografie nie tak dávno a má svoj autorský zenit ešte pred sebou. Ale už aj jeho doterajšia tvorba, ktorej výber predstavujeme na výstavke, má vlastné miesto v slovenskej amatérskej fotografii a predstavuje v nej autorsky vyhranený prinos v tvare i myšlienke.

Vladimir Vorobjov

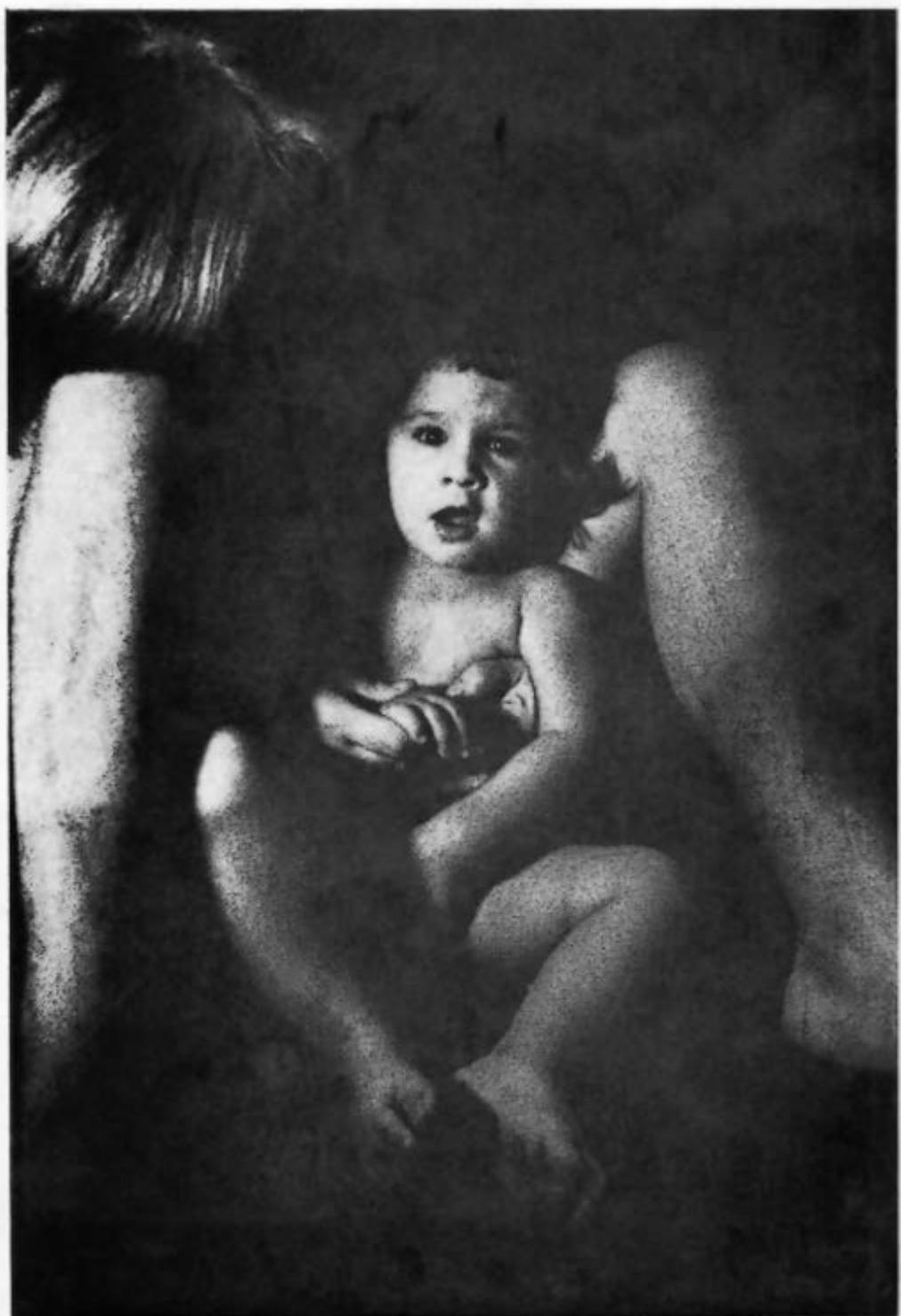

SPOLU

◀ MATKA

Zoznam vystavených fotografií

1. - 2. Práca, I, II
3. Tvrdi chlapci
4. Bratia
5. - 6. Huť zblízka, I, II
6. Fláše
7. - 8. Zátišie, I, II
9. Elena
10. - 14. Akt, I - III, XI, XII
15. Ruky
16. Žena
17. - 18. Doma, I, II
19. Televízia
20. Sen
21. Stúdia
22. Leto
23. Cesta hore
24. Udalosť
25. Vzťahy
26. Spolu
27. Nie
28. Strach
29. - 30. Dvaja a Dve
31. - 32. Z denníka osemročného, I, II
33. Spomienky na leto
34. - 36. Učíme sa abecedu
37. Ruky
38. Spolu
39. Matka
40. Stretnutie

Tibor Lohay

Narodil sa r. 1945 v Košiciach, maturoval na Priemyselnej škole chemickej v Banskej Štiavnici. Od r. 1963 pracuje vo Východoslovenských železiarňach v Košiciach. Najprv sa venoval amatérskemu výtvarníctvu v odbore keramických plastík, fotografuje od r. 1969. Od r. 1970 sa zúčastňuje pravidelné na fotografických súťažiach a výstavách doma i v zahraničí. Je členom fotokrúžku VSZ.

Adresa: Košice, Krakovská 14.

Katalóg 67. (11.) výstavy komornej galérie fotografie MDKO v Bratislave, ktorú viede Vladimír Vorobjov, vydal MDKO a vytlačili Západoslovenské tlačiarne, n. p., prev. 41, Cintorinska 21. Salónik kina Pohraničník, júl 1975 NVB 307/75.

DOMA

**Z tvorby Tibora Lohaya
67. (11.) výstava
komornej galérie
fotografie
júl 1975**